

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

IZVJEŠTAJ O SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA I
RAZVOJA LJUDSKIH RESURSA ZA 2018. GODINU

-PREDLOG-

Podgorica, april 2019. godine

Sadržaj

I Uvodne napomene.....	20
II Osnovne karakteristike i kretanja na tržištu rada u toku 2018. godine	22
III Pokazatelji uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i ocjena stanja na tržištu rada u 2018. godini.....	30
IV Stepen realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu.....	32
V Tabela za izvještavanje o implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa	35
VI Preporuke u pogledu dalje implementacije	62

I Uvodne napomene

Izveštaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2018. godinu pripremljen je u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2019. godinu (II kvartal).

Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti („SL.list CG“, br. 14/10, 45/12, 61/13, 20/15 i 52/16)) utvrđeno je da godišnji izveštaj o sprovođenju Akcionog plana, Ministarstvo rada i socijalnog staranja podnosi Vladi najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Akcioni plan predstavlja skup mjera/aktivnosti politike zapošljavanja neophodnih za unapređenje tržišta rada i prilagođavanje sistema zapošljavanja u skladu sa smjernicama EU. Polazište za izradu aktivnosti predviđenih Akcionim planom za 2018. godinu je bila Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoj ljudskih resursa za period 2016-2020. godine.

Izveštaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2018. godinu predstavlja prvo izveštavanje sprovođenja Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 koje se usaglašava sa Uredbom o načinu i postupku izrade, uskladjivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata (iz 2018. godine). Imajući u vidu da je Strategija usvojena prije donošenja pomenute uredbe i u skladu sa različitom metodologijom, izveštavanje za 2018. godinu zahtijevalo je prilagođavanja i usaglašavanja u pogledu strukture i načina informisanja.

Strukturno gledano, Izveštaj daje prikaz osnovnih karakteristika i kretanja na tržištu rada u izvještajnom periodu kao i pregled pokazatelja uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, te ocjenu stanja i kretanja na tržištu rada na kraju 2018. godine. Zatim, daje se kratak rezime u pogledu realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom period, koji je praćen detaljnim tabelarnim pregledom sprovedenih aktivnosti Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2018. godinu. Na kraju, Izveštaj sadrži preporuke u pogledu dalje implementacije Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i s njom vezanih godišnjih akcionih planova .

Jedan od ključnih izazova u pogledu implementacije strateškog dokumenta jeste činjenica da izveštavanje o sprovođenju Akcionog plana za godinu X dolazi nakon izrade Akcionog plana za godinu X+1, što predstavlja izazov s obzirom da izveštavanje ima značajan doprinos u pogledu izrade budućih aktivnosti. S tim u vezi, u okviru procesa izrade Akcionog plana za 2019. godinu, poseban fokus je bio usmjeren na izveštavanje o implementaciji aktivnosti u prvih devet mjeseci 2018. godine, što je predstavljalo jedan od značajnih inputa u pogledu definisanja budućih aktivnosti.

Napomena: Izveštaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2018. godinu je pripremljen u saradnji sa predstavnicima institucija koje su u izvještajnom periodu Akcionim planom bile opredijeljene kao nosioci pojedinih aktivnosti. **Finansijska sredstva** u Akcionom planu za 2018. godinu nisu bila planirana prema pojedinačnim aktivnostima, već su data ukupna sredstava kojim su pojedine institucije raspolagale za sprovođenje aktivnosti koje su u njihovoj nadležnosti. Shodno navedenom, došlo je do ograničenja u dijelu finansijskog izveštavanja u pogledu pojedinačnih aktivnosti. Međutim, u Akcionom planu zapošljavanja i

razvoja ljudskih resursa za 2019. godinu, urađene su korekcije i finansijska sredstava su opredijeljena prema pojedinačnim aktivnostima i izvorima finansiranja.

II Osnovne karakteristike i kretanja na tržištu rada u toku 2018. godine

Crnogorska ekonomija tokom 2018. godine bilježi konstantan rast podstaknut intenziviranjem radova na realizaciji saobraćajnih infrastrukturnih projekata i projekata u turizmu i energetici. Dodatno mjere i aktivnosti iz Akcionog plana koje su se sprovodile tokom 2018. godine dali su dodatan impuls poboljšanju stanja na tržištu rada.

Prema podacima Monstata, ekonomija je kvartalno rasla po realnim stopama rasta 4,5%, 4,9%, 5% i 4,8%.¹ Prosječna godišnja realna stopa rasta BDP-a za 2018. godinu iznosila je 4,8%, dok je u 2017. godina iznosila 4,2%.

Realne stope rasta BDP-a tokom 2018. godine (%)

Izvor: Monstat

Navedene trendove ekonomskog rasta (posmatrano kvartalno), pratili su i pozitivni trendovi na tržištu rada. Tako je prema podacima Monstata (Anketa o radnoj snazi za I i II kvartal) **stopa aktivnosti stanovništva** od 15-64 godine povećana je sa 62,2% u prvom kvartalu na 65,2% u drugom, **stopa zaposlenosti** sa 51,9% u prvom na 55,6% u drugom kvartalu, dok je **stopa nezaposlenosti** sa 16,5% u prvom smanjena na 14,7 u drugom kvartalu 2018. godine.

Kretanje ključnih pokazatelja tržišta rada po kvartalima u periodu 2017-2018 za populaciju 15-64

ARS 2017-2018 (15-64)	I kvartal		II kvartal		III kvartal		IV kvartal	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Stopa aktivnosti	62,7	62,2	63,8	65,2	65,5	66,2	62,0	65,4
Stopa zaposlenosti	51,6	51,9	54,0	55,6	55,6	56,6	51,2	54,7

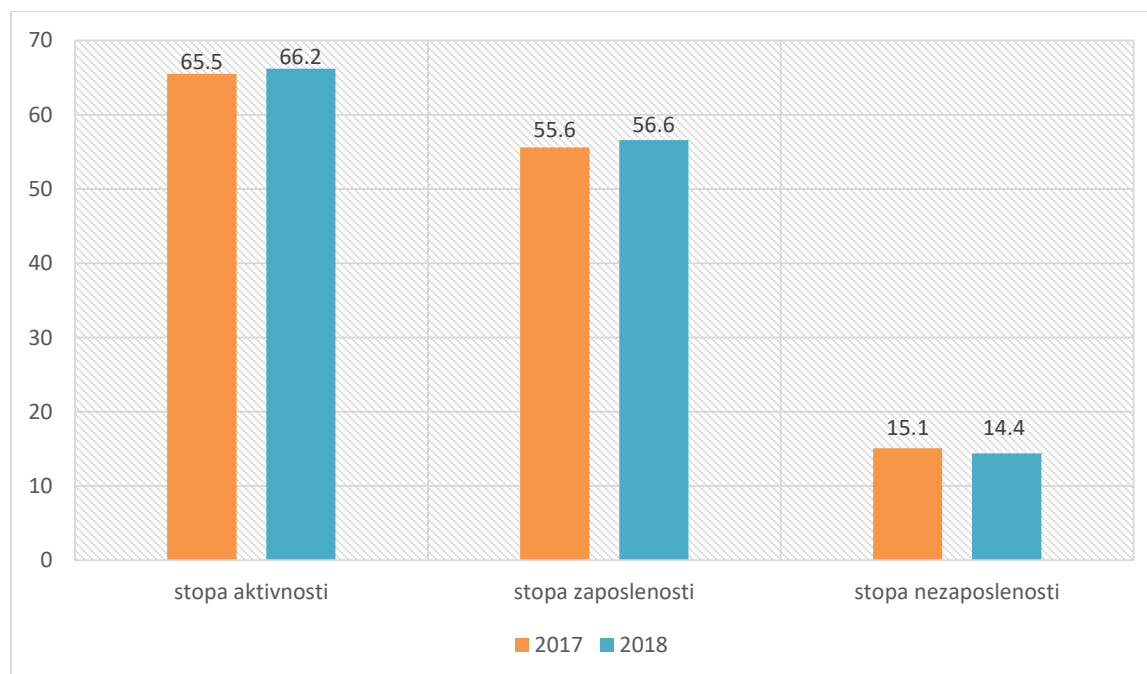
¹ Podatak Monstata o realnom rastu BDP za IV kvartal je još uvijek preliminaran

Stopa nezaposlenosti	17,7	16,5	15,3	14,7	15,1	14,4	17,4	16,4
-----------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------

Izvor: Monstat- Anketa o radnoj snazi

Navedeni pozitivni trendovi na tržištu rada uslijed uticaja sezonskog zapošljavanja, nastavili su se i tokom III kvartala, kada je stopa aktivnosti bila na nivou od 66,2%, stopa zaposlenosti 56,6%, a stopa nezaposlenosti 14,4%. Uzimajući u obzir sezonski karakter crnogorske privrede i treći kvartal kao relevantan period, anketni podaci u 2018. godini pokazuju napredak u poređenju sa istim kvartalom 2017. godine. Naime, prema uporednim podacima za pomenute kvartale, stopa aktivnosti je povećana sa 65,5% na 66,2% , stopa zaposlenosti sa 55,6% na 56,6%, dok je stopa nezaposlenosti smanjena sa 15,1% na 14,4%.

Podaci za treći kvartal 2017-2018 za populaciju 15-64 godine

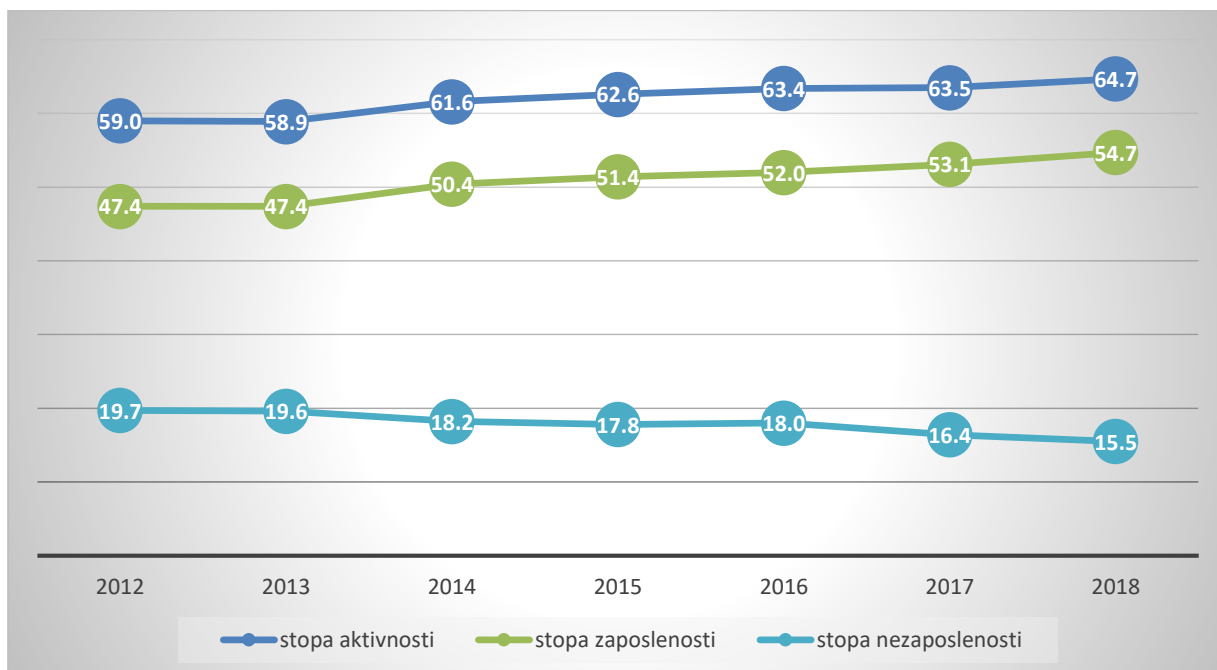
Izvor: ARS-treći kvartal 2017/18

U skladu sa karakteristikama tržište rada Crne Gore, nakon završetka sezone došlo je do pada kod pomenutih pokazatelja. Stopa aktivnosti u četvrtom kvartalu iznosila je 65,4% što je 0,8 p.p. manje u odnosu na treći kvartal, odnosno 3,2 p.p manje u odnosu na prvi kvartal 2017. godine; stopa zaposlenosti je iznosila 54,7% - 1.9 p.p manje u poređenju sa trećim kvartalom, odnosno za 2,8 p.p. u odnosu na prvi kvartal 2018. godine. U četvrtom kvartalu je došlo do ponovnog rasta stope nezaposlenosti (16,4%), što je za 2,0 p.p. više u odnosu na treći kvartal, i na približnom nivou stope nezaposlenosti iz prvog kvartala 2018. godine (16,5%).

Međutim, treba istaći da se pozitivan trend indikatora tržišta rada bilježi u poslednji šest godina. Tako je:

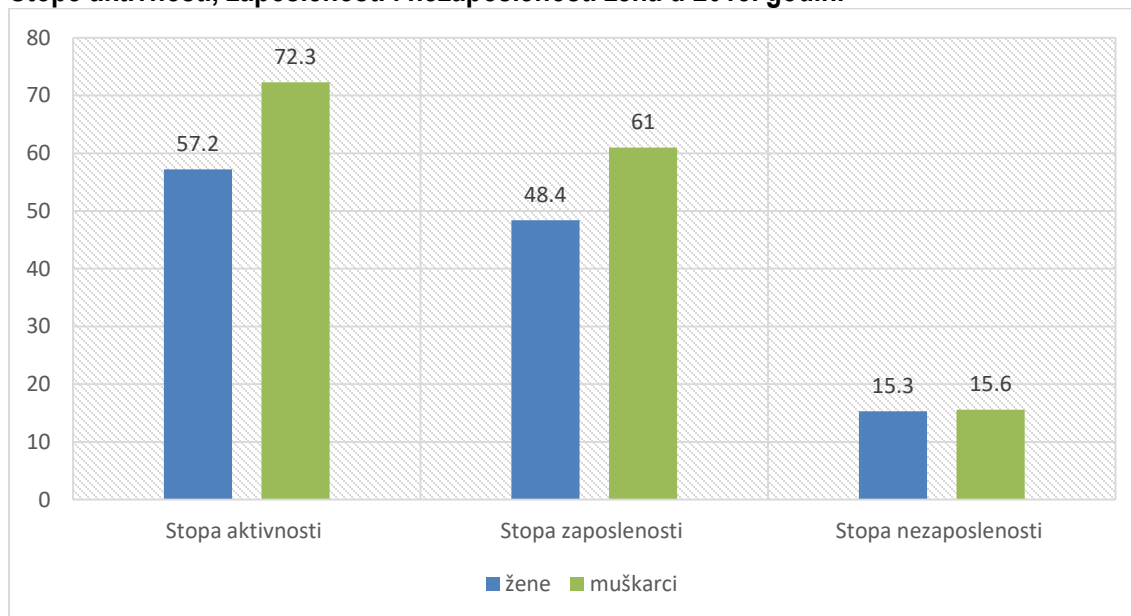
- ✓ Stopa aktivnosti (15-64) sa 59,0% u 2012. g. dostigla nivo od 64,7% u 2018. godini;
- ✓ Stopa zaposlenosti (15-64) sa 47,4 % u 2012.g. na nivo od 54,7% u 2018. godini;
- ✓ Stopa nezaposlenosti (15-64) sa 19,7% u 2012.g. na 15,5% u 2018. godini

Kretanje indikatora tržišta rada period 2012-2018 (15-64)

Kada je u pitanju statistika **o učešću žena na tržištu rada**, može se konstatovati da i pored rasta stopa aktivnosti i zaposlenosti, povećanje aktivnosti i zaposlenosti žena i dalje ostaje izazov. Naime, postoji veliki jaz u pogledu stopa aktivnosti i zaposlenosti žena u odnosu na muškarce, dok je stopa nezaposlenosti žena i muškaraca na približnom nivou.

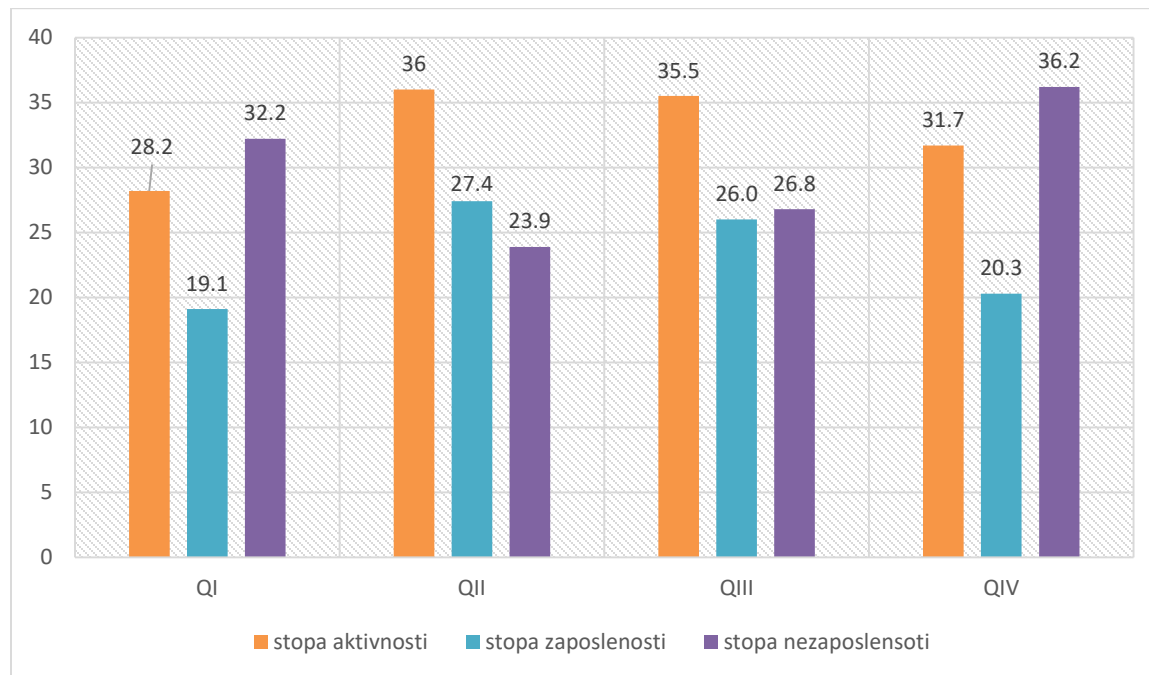
Stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti žena u 2018. godini

Izvor: Anketa o radnoj snazi –treći kvartal 2017

Kada su u pitanju mladi, odnosno populacija starosti 15-24 godine, podaci za 2018. godinu ukazuju na sličan trend kao u slučaju opšte populacije (15-64), uz vidno pozitivna kretanja tokom drugog kvartala i negativne aspekte tokom četvrtog kvartala uslijed smanjenja privredne aktivnosti nakon ljetnje sezone.

Pokazatelji tržišta rada za mlade (15-24) u 2018. godini

Izvor: Monstat-Anketa o radnoj snazi

Kada je u pitanju pokazatelj koji mjeri **udio mladih (15-24) koji ne rade, nisu u sistemu obrazovanja ili obuke (NEET)**, isti je u 2018. godini iznosio 21%, što je 0,4 p.p. manje u odnosu na 2017.g. kada je iznosio 21,4%.

Kada su u pitanju mladi starosti 15-29 godina, stopa nezaposlenosti u 2018. godini iznosila je 26%, što je 0,5 p.p. manje u odnosu na 2017. godinu. Kod ovog indikatora imamo u kontinuitetu trend smanjenja u odnosu na prethodni period. Prema podacima MONSTAT-a, stopa nezaposlenosti ove ciljne grupe u 2012. g. iznosila je 33,6%.

Regionalne razlike u pogledu zaposlenosti i nezaposlenosti su i dalje su izražene, naročito u pogledu Sjevernog regiona. Međutim, sa aspekta kretanja indikatora tržišta rada i kod ovog aspekta kretanja ukazuju na sezonski karakter crnogorske privrede, pa i indikator tržišta rada sa regionalnog aspekta pokazuju trend oporavka u trećem kvartalu u odnosu na prvi kvartal 2018. godine. Nakon završetka sezone i sa ovog aspekta dolazi do pada kod ovih indikatora.

Kvartalni podaci sa regionalnog aspekta za populaciju 15+

	I kvartal/2018	II kvartal/2018	III kvartal/2018	IV kvartal/2018
Stopa aktivnosti (%)				
Primorski region	42,9	45,0	49,3	48,3

Središnji region	52,5	52,1	53,2	52,3
Sjeverni region	40,2	42,7	41,9	42,6
Stopa zaposlenosti (%)				
Primorski region	40,9	44,0	48,2	46,0
Središnji region	48,0	47,7	49,7	48,0
Sjeverni region	23,0	25,7	25,5	24,4
Stopa nezaposlenosti (%)				
Primorski region	4,8	2,1	2,2	4,9
Središnji region	8,6	8,6	6,7	8,1
Sjeverni region	43,0	39,8	39,5	44,1

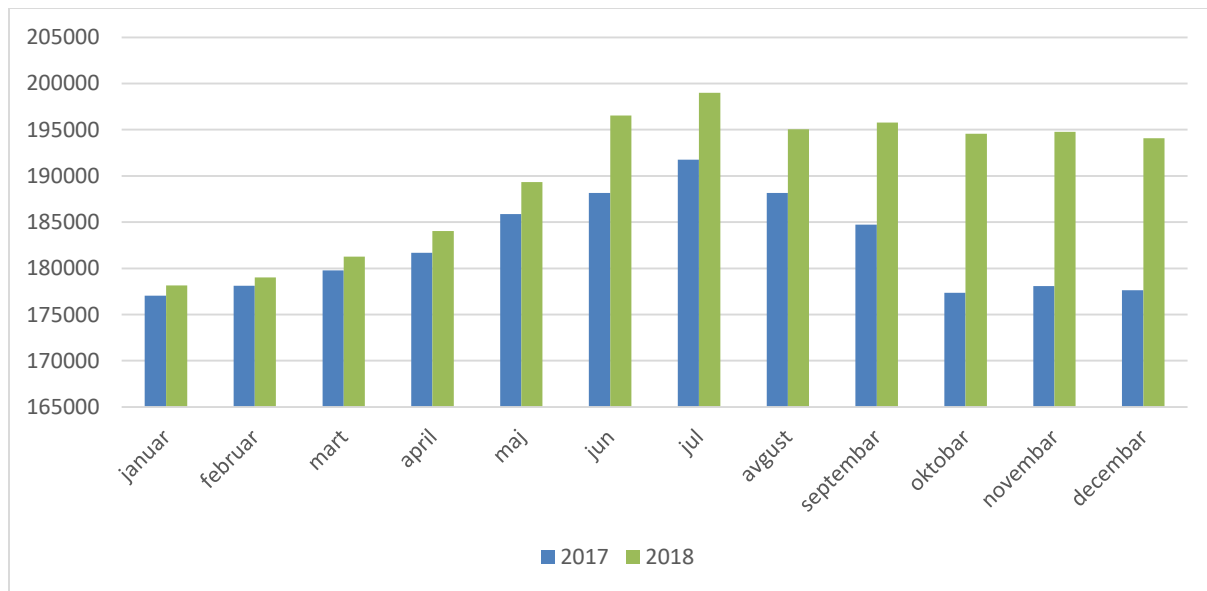
Izvor: Monstat - Anketa o radnoj snazi 2018 (I, II, III i IV kvartal)

Dugoročna nezaposlenost je predstavlja jedan od ključnih izazova na tržištu rada Crne Gore. I pored pozitivnih kretanja na tržištu rada, učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti je i dalje na visokom nivou i iznosilo je 75,8%, 73,8%, 79,4% i 77,2% kvartalno, odnosno na 76,5% na nivou 2018. godine. Kvartalne stope dugoročne nezaposlenosti iznosile 12,2%, 11%, 11,6% i 12,7% respektvno, dok je stopa dugoročne nezaposlenosti na nivou 2018. godine iznosila 11,8%.

Prema **administrativnim podacima** Monstat-a, **registrovana zaposlenosti** u 2018. godini je u kontinuitetu rasla od januara 2017. godine (178.160 zaposlenih) do jula mjeseca (198.987) u kojem je bila veća 11,7% u odnosu na početak godine. Drugu polovinu 2018. godine karakteriše pad blagi pad zaposlenosti tako da je na kraju septembra bilo 195.784 zaposlenih, dok je na kraju decembra 2018. godine broj zaposlenih iznosio 194.085.

Prosječan broj zaposlenih u 2018. godini **veći je 4,2% u odnosu na prosječan broj zaposlenih u 2017. godini.**

Registrovana zaposlenost u periodu 2017-2018 (u hiljadama)

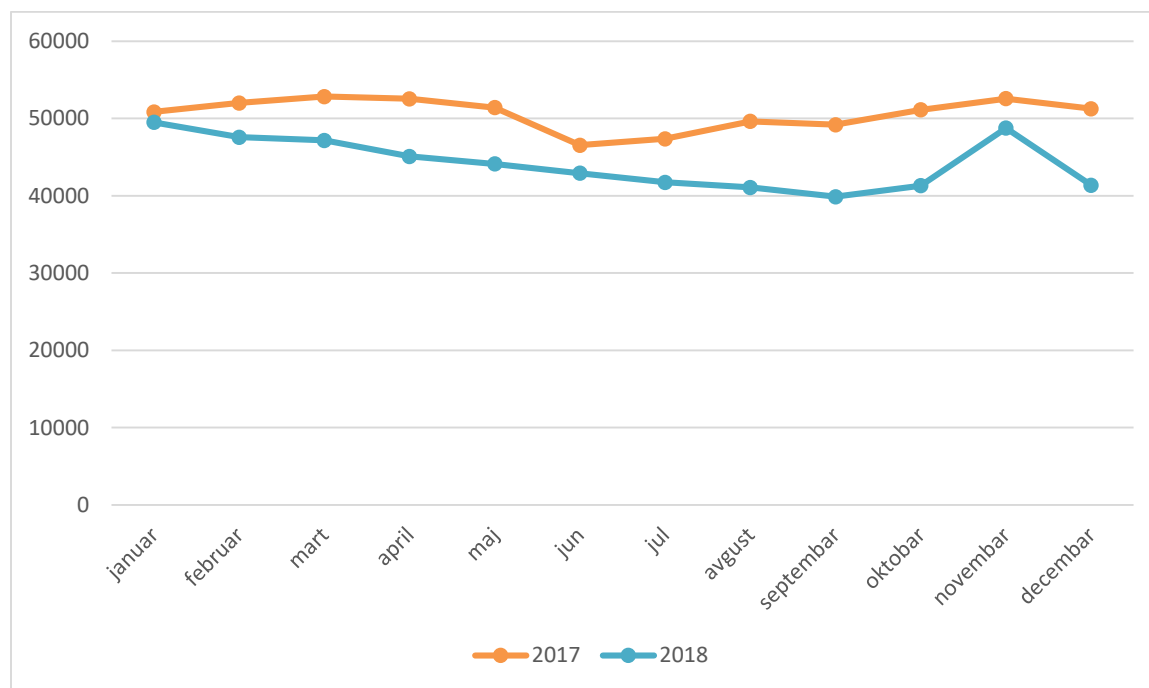

Izvor: Administrativni podaci Monstat-a

U odnosu na 2017. godinu, rast zaposlenosti u 2018. godini zabilježen je kod 15 sektora djelatnosti, dok je kod 4 sektora zabilježen pad. Najveći rast broja zaposlenih zabilježen je u sledećim sektorima djelatnosti: *administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti* 13,4%, *građevinarstvo* 12,4%, *saobraćaj i skladištenje* 6,8% i *usluge smještaja i ishrane* 6,6%. Značajan pad zaposlenosti bilježe: *poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo* 12,9%, *vađenje rude i kamena* 8,9% i *finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja* 1,6%.

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore broj **registrovanih nezaposlenih na kraju 2018. godine bio je 41.378**. U odnosu na 2017. godinu broj nezaposlenih lica je smanjen je za 19,28%.

Kretanje broja registrovanih nezaposlenih lica u periodu 2017-2018

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Učešće žena u ukupnoj nezaposlenosti smanjeno je sa 58,59% u 2017. godini na 57,87% u 2018. godini.

Stopa nezaposlenosti krajem 2018. g. bila je 17,8% što je 4,2 p.p manje u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 22%.

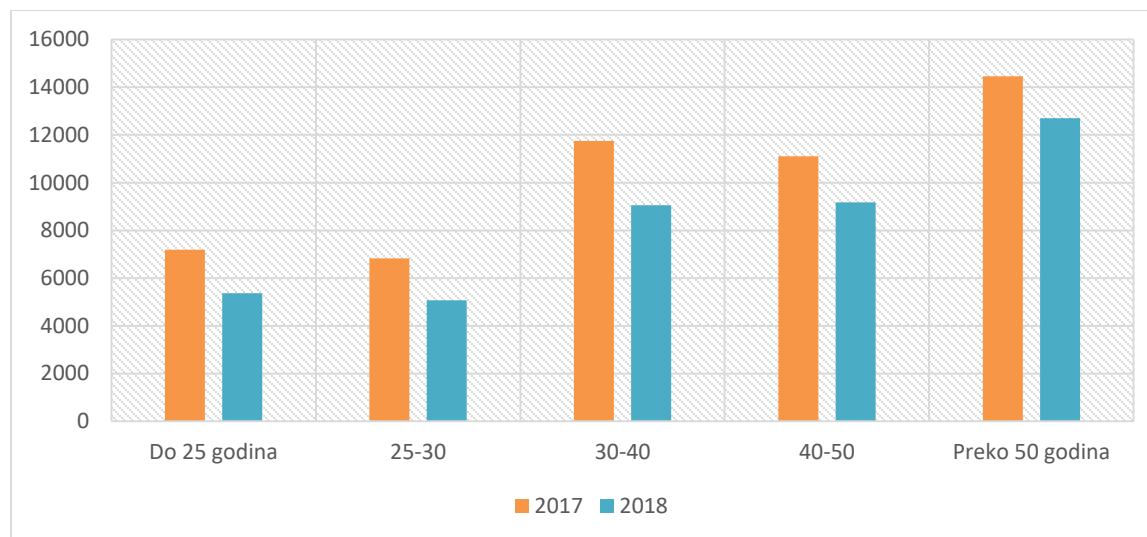
Posmatrano po **kvalifikacionoj strukturi** učešće nezaposlenih u ukupnoj nezaposlenosti u 2017/2018.g.

- 47,43% / 45,43% nezaposlenih sa III, IV i V nivoa kvalifikacija;
- 19,37% / 20,93 nezaposlenih sa VI, VII i VIII nivoom kvalifikacija;
- 33,2% / 33,64% nezaposlenih sa I i II nivoom kvalifikacija.

Starosna struktura nezaposlenih lica je vidljivo promijenjena u odnosu na 2017. godinu. Uočen je trend smanjenja nezaposlenih kroz različite starosne grupe:

- Broj nezaposlenih lica do 25 godina starosti se smanjen je sa 7.188 u 2017. godini na 5362 u 2018. godini ili za 25,4%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od 25 do 30 godina smanjen je sa 6.852 na 5.074 ili za 25,9%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od 30 do 40 godina se smanjen sa 11.746 na 9.062 ili za 22,88%;
- Broj nezaposlenih lica starosti od 40-50 godina smanjen je sa 11.018 na 9.182 ili za 16,6%
- Broj nezaposlenih lica starosti od preko 50 godina smanjen je sa 14.458 na 12.698 ili za 12,1%.

Starosna struktura nezaposlenih lica u 2017. i 2018. godini

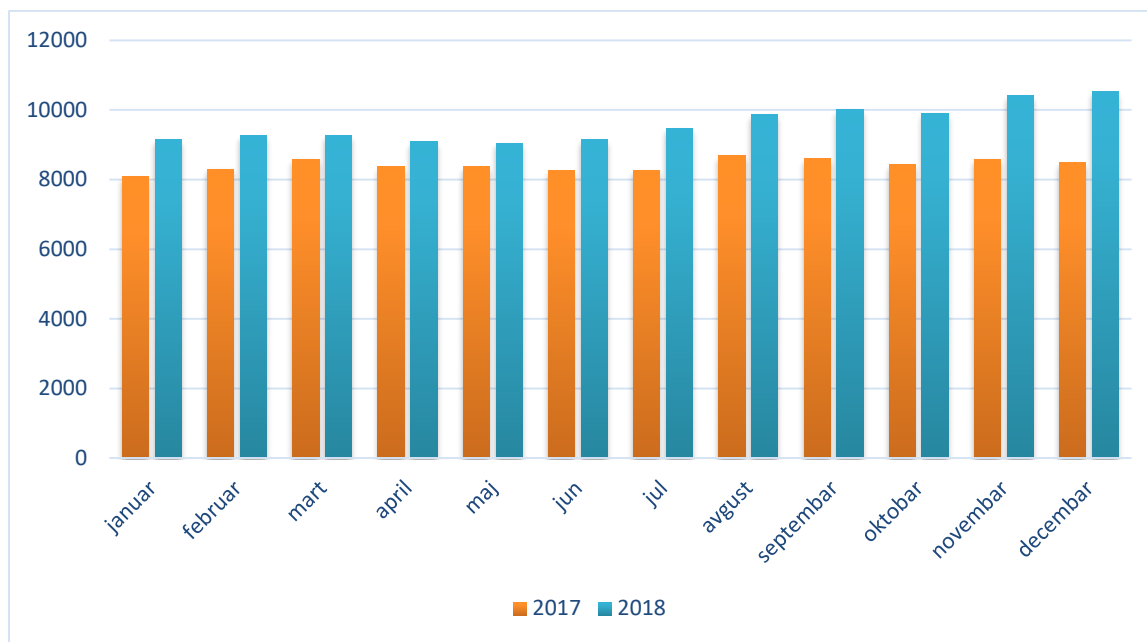
Tokom 2018. godine na evidenciju nezaposlenih se **prijavilo** 34.034 lica od čega je 19.434 žena ili 57,1%. Od ovog broja prvi put se prijavljuje 5.786 lica ili 17%, dok se 28.248 lica već prijavljivalo na evidencije nezaposlenih. U odnosu na 2017. godinu, prijavljeno je 10.923 lica manje ili 24,3%. Najviše novoprijavljenih je onih kojima je radni odnos prestao zbog isteka rada na određeno vrijeme 71,63%, nakon toga zbog zaključenog sporazuma s poslodavcem o prestanku radnog odnosa 6,32% i zbog isplaćene otpremnine zaposlenom za čijim je radom prestala potreba 5%.

Kada je u pitanju **tražnja za radnom snagom** (oglašena slobodna radna mjesta) broj prijavljenih slobodnih radnih mjesta bio je 29.366, od čega je 7,31% radni odnos na neodređeno vrijeme i 69,41% na određeno vrijeme, 22,13% su za sezonske poslove, 0,78% pripravnici i ostalo 0,37%. Posmatrano po vrsti radnog mjesta **43,86% su novootvorena radna mjesta**, a **56,14% su upražnjena radna mjesta**. U odnosu na 2017. godinu, broj oglašanih slobodnih radnih mjesta je manji za 6,22%.

Takođe **prisutnost tražnje za stranom radnom snagom je i dalje na visokom nivou**. Godišni broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u 2018. godini - godišnja kvota utvrđena je u ukupnom broju od 23.185 i veća je za 21,5% od godišnje kvote za 2017. godinu (18.185). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca pretežno učešće ili 76,3% imaju četiri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane, trgovina i ostale uslužne djelatnosti. Utrošenost kvote u 2017. godini je na nivou od 77,99%.

Broj korisnika novčane naknade, odnosno prava iz osiguranja od nezaposlenosti je tokom 2018. godine u kontinuitetu raslo. U prosjeku mjesečno je 9.595 nezaposlenih lica koristilo pravo na novčanu naknadu, dok je prosječan mjesečni broj korisnika novčane naknade u 2017. godini bio 8.422. Ukupna sredstva izdvojena za novčanu naknadu za 2018. godinu iznose 11.825.903,73 eura.

Pregled isplata novčanih naknada u 2017 i 2018. godini (broj korisnika)

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore

III Pokazatelji uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i ocjena stanja na tržištu rada u 2018. godini

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020, koja se implementira kroz godišnje akcijske planove, postavila je i pokazatelje uspjeha u okviru svakog od prioriteta, koje treba dostići do 2020. godine.

Tabela pokazuje da je na kraju dvogodišnje implementacije Strategije u odnosu na početne vrijednosti došlo do pozitivnih kretanja kod svih parametara.

Pokazatelj	Početna vrijednost (2014) ²	Ciljna vrijednost (2020)	2015	2016	2017	2018	Izvor podataka
Stopa zaposlenosti (15-64)	50,4%	56%	51,4%	52,0%	53,1%	54,7%	Monstat,ARS
Stopa zaposlenosti žena (15-64)	45,3%	51%	46,9%	46,8%	46,8%	48,4%	Monstat,ARS
Stopa nezaposlenosti (15-64)	18,2%	14%	17,8%	18,0%	16,4%	15,5%	Monstat,ARS
Stopa nezaposlenosti mladih (15-24)	35,8%	29%	37,6%	35,9%	31,7%	29,4%	Monstat,ARS
Učešće dugoročno nezaposlenih lica u ukupnoj nezaposlenosti	77,5%	60,0%	77,2%	75,6%	77,5%	76,5%	Monstat,ARS
Učešće visokoškolaca u starosnoj grupi 25-34	32,7%	40%	32,0%	34,2%	35,5%	-	Monstat,ARS
Stopa siromaštva	8,6% (2013.g.)	7%	/	/	/	-	Monstat
Stopa rizika od siromaštva	26,2%	20%	24,4%	24%	23,6%	-	Monstat

² Početne vrijednost pokazatelja odnose se na podatke iz 2014. godine, odnosno u periodu njenog donošenja posljednje

Stopa registrovane nezaposlenosti	14,95%	13,5%	17,24%	21,33%	22,09%	17,8%	ZZZCG
-----------------------------------	--------	--------------	--------	--------	--------	-------	-------

Rezime stanja na tržištu rada na kraju 2018. godine

- Uprkos poboljšanjima na tržištu rada i povećanju broja poslova uslijed zabilježenog ekonomskog rasta, stope aktivnosti, zaposlenosti su realtivno niske, dok je stopa nezaposlenosti i dalje visoka u odnosu na prosjek EU;
- Neaktivnost žena, nezaposlenost mladih i udio u dugoročnoj nezaposlenosti i dalje predstavlja izazov tržišta rada Crne Gore;
- Regionalne razlike u zaposlenosti i nezaposlenosti su i dalje prisutne;
- Pored pozitivnih trendova u zaposlenosti, kvalitet poslova takođe predstavlja izazov, imajući u vidu rasprostranjenost neformalne zaposlenosti;
- Uprkos visokom broju registrovanih nezaposlenih lica, tražnja za stranom radnom snagom je u kontinuitetu visoka;
- Zahtjeve tržišta rada u dovoljnoj mjeri ne prati ponuda kvalifikovane radne snage.

IV Stepen realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu

Akcioni plan zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2018. godinu, predvidio je implementaciju 58 aktivnosti, sadržanih u okviru četiri prioriteta Strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 i 11 strateških ciljeva.

Realizacija aktivnosti Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa u 2018. godini				
Prioritet	Strateški cilj	Broj realizovanih aktivnosti	Broj djelimično realizovanih aktivnosti	Broj nerealizovanih aktivnosti
Prioritet I: Povećanje zaposlenosti. Smanjenje stope nezaposlenosti	Cilj 1: Stimulisanje kreiranja zaposlenosti i podsticanje konkurentnosti unapređenjem poslovnog okruženja	4	1	1
	Cilj 2: Povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja sa posebnim naglaskom na uključivanje na tržište rada mladih, žena i dugoročno nezaposlenih lica	12	-	1
	Cilj 3: Obezbjediavanje veće zaposlenosti u nerazvijenim područjima Crne Gore	4	-	-
Prioritet II: Efikasno funkcionisanje tržišta rada	Cilj 1: Usaglašavanje sa evropskom regulativom politike zapošljavanja i socijalne politike	4	2	2
	Cilj 2: Promovisanje fleksigurnosti i smanjivanje rigidnosti zakonodavne zaštite zaposlenja	3	-	-
	Cilj 3: Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti	2	-	-
Prioritet III: Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada	Cilj 1: Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju	4	1	-
	Cilj 2: Unapređenje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima i usaglašavanje sa potrebama tržišta rada	3	2	-
Prioritet IV: Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva	Cilj 1: Unapređenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite, u cilju bolje pokrivenosti i aktivacije ranjivih grupa	3	-	-
	Cilj 2: Integracija u obrazovanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom	5	1	1

	Cilj 3: Uključivanje društveno ranjivih grupa na tržište rada	2	-	1
UKUPNO	58	45	7	6
%	100	78	12	10

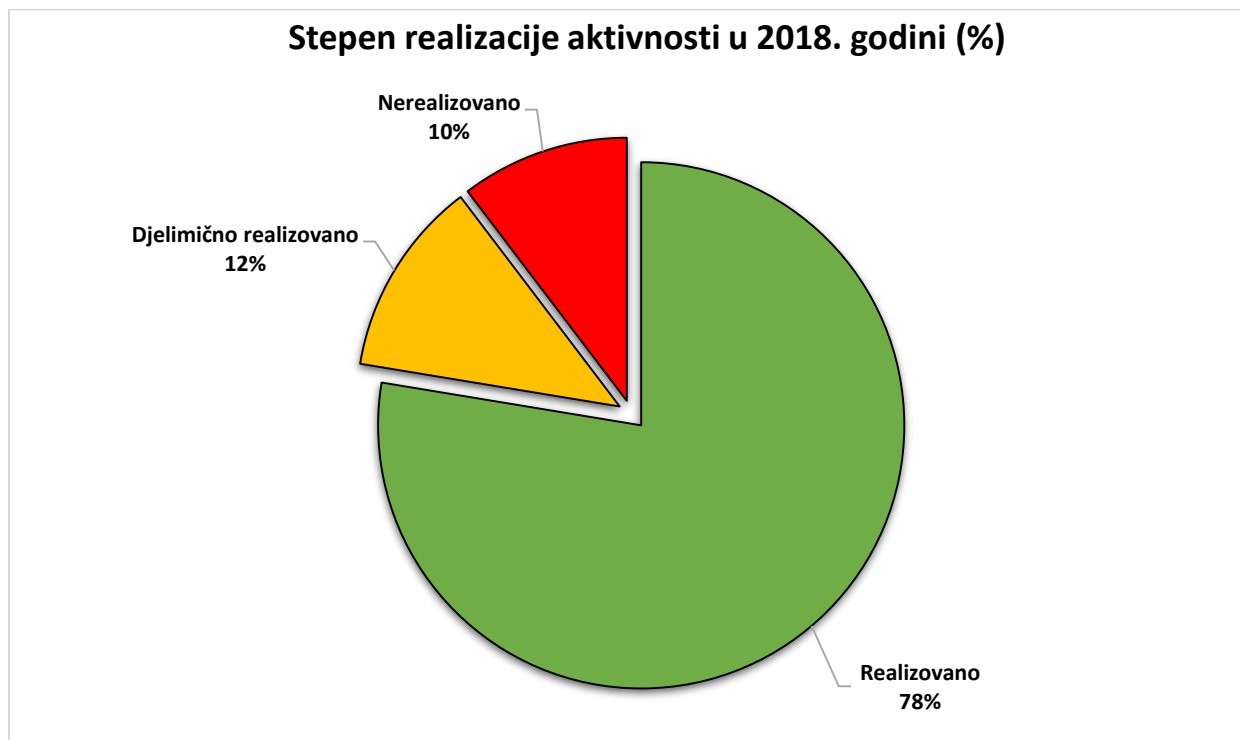
U okviru *Prioriteta I: Povećanje zaposlenosti. Smanjenje stope nezaposlenosti*, za 2018. godinu bile su predviđene 22 aktivnosti. U izvještajnom periodu realizovano je 20 aktivnosti, djelimično realizovana jedna i nerealizovana jedna aktivnost. Prioritet uključuje aktivnost 1.1.1. *Dalje unapređenje biznis ambijenta* koja je preambiciozno postavljena uzimajući u obzir njen opseg, nadležnosti sprovođenja i kompleksnost izvještavanja (neusklađenost aktivnosti i indikatora).

U okviru *Prioriteta II: Efikasno funkcionisanje tržišta rada*, za 2018. godinu je bilo predviđeno 13 aktivnosti, od čega je 9 realizovanih, 2 djelimično realizovane i 2 nerealizovane aktivnosti.

U okviru *Prioriteta III: Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada*, za 2018. godinu je bilo predviđeno 10 aktivnosti, od čega 7 realizovanih a 3 djelimično realizovane aktivnosti.

U okviru *Prioriteta IV: Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva*, za 2018. godinu je bilo predviđeno 13 aktivnosti, od čega 10 realizovanih, 2 nerealizovane i jedna djelimično realizovana aktivnost.

Sveobuhvatno gledano, u okviru implementacije Akcionog plana za 2018. godinu, realizovano je 78% planiranih aktivnosti, djelimično realizovano 12% aktivnosti dok nije realizovano 10% planiranih aktivnosti.

Kao što je navedeno u uvodnom dijelu, **finansijska sredstva** planirana Akcionim planom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2018. godinu nisu bila razvrstana prema pojedinačnim aktivnostima, već su dati ukupni iznosi sredstava koje su pojedine institucije predvidjele za sprovođenje aktivnosti. Planirana sredstva za implementaciju aktivnosti u 2018. godini iznosila su 20.500.000,00€, od čega:

- Sredstva planirana kod ZZZCG11.100.000,00 €
- Sredstva opredijeljena kod Ministarstva ekonomije.....1.400.000,00 €
- Sredstva za sprovođenje Programa za stručno osposobljavanje.....8.000.000,00 €
- Sredstva planirana Budžetom za redovne aktivnosti koje se sprovode u kontinuitetu (različite institucije)

Ukupna utrošena sredstva za implementaciju aktivnosti u izvještajnom periodu iznose 20.288.140.69€, od čega 11.100.000,00 € kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, 1.838.140,69€ kod Ministarstva ekonomije i 7.350.000,00€ kod Ministarstva prosvjete.

Shodno navedenom, u izradi Akcionog plana zapošljavanja i razvoj ljudskih resursa za 2019. godinu, urađene su korekcije i finansijska sredstva su opredijeljena prema pojedinačnim aktivnostima. Nadalje, pomenuti Akcioni plan takođe sadrži podjelu sredstava prema izvorima finansiranja.

V Tabela za izvještavanje o implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa

PRIORITET I: Povećanje zaposlenosti. Smanjenje stope nezaposlenosti										
Cilj 1: Stimulisanje kreiranja zaposlenosti i podsticanje konkurentnosti unapređenjem poslovnog okruženja										
Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
1.1.1.	Dalje unapređenje biznis ambijenta	Izvještaj o lakoći poslovanja - Doing business report 2019	Različite institucije	U okviru Izvještaja o lakoći poslovanja - Doing business report za 2019. godinu, Crna Gora se nalazi na 50. mjestu, što je 8 mjesta niže u odnosu na 2018. godinu (42). Međutim, u dijelu relevantnom za tržište rada koji se odnosi na izdavanje građevinske dozvole, Crna Gora je pozicionirana na 75 mjestu, a što je napredak za 3 mjesta u odnosu na prošlogodišnje rangiranje. Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 64/17, 44/18 i 63/18), koji je stupio je na snagu 13. oktobra 2017. godine, ukinute su građevinske i upotrebne dozvole kao upravna akta, osim za složene objekte za	Realizovano	-	-	-	-	Aktivnost je preambiciozno postavljena uzimajući u obzir njen opseg, nadležnosti sprovođenja i kompleksnost izvještavanja. Aktivnost nije dio Akcionog plana za 2019. god.

				koje se definišu posebni uslovi izgradnje. Građevinske dozvole za složene inženjerske objekte izdaju se po principu jednog šaltera, odnosno Ministarstvo pribavlja sve saglasnosti, mišljenja i druge dokaze shodno posebnim propisima.						
1.1.2.	Podsticaj razvoja biznis zona kroz usklađivanje lokalnih propisa sa odredbama Uredbe o biznis zonama	Broj Odluka o osnivanju biznis zona od lokalnog značaja koje su usklađene sa odredbama podzakonskog akta i proglašene otvorenim za ulaganja	Ministarstvo ekonomije/UNDP	Uredba o biznis zonama je na snazi od 2016. godine. Od 9 lokalnih samouprava koje su imale proglašene biznis zone, nakon procedure usaglašavanja i nakon 21. juna 2018. godine (do kada je bio prvobitni rok), a u skladu sa pravnom regulativom, 2 opštine - Mojkovac i Bijelo Polje su završile svu proceduru. Za opštine Šavnik i Berane je data saglasnost Ministarstva u cilju osnivanja i proglašenja biznis zona, a opštine Rožaje i Podgorica su iskazali interesovanje za osnivanje biznis zone.	Realizovano	-	-	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Nastaviti sa sprovođenjem aktivnosti u kontinuitetu
1.1.3.	Nastavak podsticanja direktnih investicija kroz realizaciju Uredbe o	Vrijednost investicija predviđenih kroz investicione projekte i broj zaposlenih lica	Ministarstvo ekonomije/Sekreta	Na osnovu javnog poziva objavljenog 2016. godine, odobrena je podrška za 6 preduzeća. Tokom 2018. godine realizovane su dvije aktivnosti finansijske podrške preduzećima:	Realizovano	-	-	329.999,98 €	Budžet Vlade CG	

	podsticanju direktnih investicija	na neodređeno vrijeme na realizaciji investicionih projekata	rijat za razvojne projekte	- opredijeljeno: 1.250.000,00 € a isplaćeno (do 25.09.): 329.999,98 € - opredijeljeno: 1.482.000,00 € a isplaćeno 1.362.000,00 €. Preostalo za isplatu: 120.000,00 €				1.362.000,00 €		Aktivnost će biti nastavljena u 2019. godini
1.1.4.	Unapređenje rada inspekcije rada sa ciljem efikasnije zaštite prava radnika i sprečavanja neprijavljenog rada	Broj inspekcijskih nadzora Broj izrečenih mjera Broj sprovedenih programa edukacije	Uprava za inspekcijske poslove/Inspekcija rada	- Sprovedeno 11.013 inspekcijskih nadzora (8.468 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja) - Broj izrečenih mjera: 3.235 prekršajnih naloga u iznosu od 1.381.960,00€ (iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja 2.490 u iznosu od 1.145.810,00€); 2.273 ukazivanja (1.440 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja); 208 rješenja (35 iz oblasti radnih odnosa i zapošljavanja) - Sprovedena dva programa edukacije: 26. i 27.02.2018. godine radionica „Jačanje kapaciteta Inspekcije rada u Crnoj Gori“ i 20.04.2018.godine „Primjena novog ZUP-a u oblasti rada Inspekcije rada	Realizovano	-	-	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Nastaviti sa sprovođenjem aktivnosti u kontinuitetu
1.1.5.	Nastavak organizovanja okruglih stolova na	Održano 20 okruglih stolova sa učešćem oko 300	Unija poslodavaca Crne Gore	- Organizovane tribine kroz crnogorske gradove u okviru projekta „Poreski karavan“, u saradnji sa Poreskom upravom i privrednom komorom.		2019	-	-	Budžet Vlade	

	različite teme relevantne za poslovanje privrednih subjekata	predstavnik članova UPGG		- Organizovano savjetovanje povodom početka primjene novog Zakona o strancima (u saradnji sa MUP-om) - Organizovana radionica „Neformalna ekonomija u Crnoj Gori“, u saradnji sa MOR-om	Djelimično realizovano					CG/Unija poslodavaca Crne Gore	Aktivnost će biti nastavljena u 2019. godini
--	--	--------------------------	--	--	------------------------	--	--	--	--	--------------------------------	--

Cilj 2: Povećanje efikasnosti mjera aktivne politike zapošljavanja sa posebnim naglaskom na uključivanje na tržište rada mladih, žena i dugoročno nezaposlenih lica

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
1.2.1.	Realizacija mjera iz Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017	Priprema i finalizacija dokumentacije za pokretanje tendera i projekata	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	U okviru realizacije mjera iz Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017, tokom 2018. godine, od ukupno predviđenih devet Operativnih identifikacionih obrazaca (OIS) kojim se definišu aktivnosti i budući ugovori iz SOPEES-a, izrađeno je i od strane EK odobreno njih osam, od čega su 4 u direktnoj nadležnosti MRSS. Po odobrenju OIS-eva, započeo je intenzivan rad na pripremi setova dokumentacije za pokretanje javnih nadmetanja/tendera za više od 20 tenderskih procedura predviđenih	Realizovano	-	-	-	Budžet Vlade CG	

				SOPEES-om od kojih je MRSS nadležno za 11.						
1.2.2.	Realizacija Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem	Broj lica uključenih u Program	Ministarstvo prosvjete	U okviru Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem uključeno 2.969 lica	Realizovano		8.000.000 ,00€	7.350.000 ,00€	Budžet Vlade CG	
1.2.3.	Realizacija programa obrazovanja i osposobljavanja nezaposlenih lica	Broj lica uključenih u programe kao % ukupnog broja nezaposlenih na uporedni period	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih realizovani su za 1.295 nezaposlenih lica. U programe sticanja stručnih kvalifikacija uključena su 554 lica, a u programe sticanja ključnih vještina 741 nezaposleno lice. Učešće lica ženskog pola iznosilo je 52,8%, mladih 38,6% i dugoročno nezaposlenih lica 39,5%.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu
1.2.4.	Realizacija programa stvaranja privremenih netržišnih poslova od javnog interesa za prioritarno, dugoročno nezaposlena lica	Promjena broja dugoročno nezaposlenih lica kao % ukupnog broja učesnika programa u odnosu na uporedni period	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U programima javnog rada zaposleno je 1.345 prioritarno teže zapošljivih nezaposlenih lica iz evidencije Zavoda. Učešće dugoročno nezaposlenih lica (lica koja posao traže duže od 12 mjeseci) u ukupnom broju učesnika javnog rada iznosilo je 18,7 %, lica ženskog pola 58.9%, dok je učešće mladih do 30 godina bilo 28,5%.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu

1.2.5.	Realizacija programa osposobljavanja za rad kod poslodavca, osposobljavanja za samostalan rad i drugih programa za povećanje zaposlenosti i zapošljivosti lica u nepovoljnom položaju na tržištu rada	Promjena broja lica koja su uključena u programe za povećanje zapošljivosti i zaposlenosti u odnosu na broj uključenih lica u iste programe u uporedni period	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Program osposobljavanja i zapošljavanja mladih sa stečenim visokim obrazovanjem na poslovima sprječavanja neformalnog poslovanja "Stop svojoj ekonomiji" realizovan je s ciljem pružanja podrške mladima u rješavanju problema nezaposlenosti kao i suzbijanja neformalnog poslovanja. Programom je obuhvaćeno 180 nezaposlenih lica sa stečenim visokim obrazovanjem, do 30 godina života i sa radnim iskustvom u trajanju od devet mjeseci. U ukupnom broju učesnika programa učešće lica ženskog pola iznosilo je 56,7%, dugoročno nezaposlenih 15 %, a učešće lica iz opština Sjevernog region 48,9%.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu
1.2.6.	Ostali programi i projekti namijenjeni teže zapošljivim licima	Promjene broja teže zapošljivih lica uključenih u programe i projekte u odnosu na uporedni period	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	-	Nije realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost će biti sprovedena u 2019. godini
	Pilot programi i programi za unapređenje			Sproveden pilot program podrške teže zapošljivim licima u pripremi i aktiviranju						

1.2.7.	mjera aktivne politike zapošljavanja potrebnih tržištu rada kao i programi namijenjeni većem uključivanju na tržište rada mladih, žena i dugoročno nezaposlenih lica	Broj uključenih lica u pilot projekte i programe	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Zavod za zapošljavanje Crne Gore	na tržištu rada „Osnaži me i uspjehu“: obuhvaćeno je 925 lica, od kojih 538 žena bivših korisnica naknade po osnovu rođenja troje i više djece, 185 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice i 202 lica iz kategorije ostalih teže zapošljivih.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
1.2.8.	Programi profesionalne orijentacije licima kojima su ove programske aktivnosti potrebne (programi profesionalne selekcije, karijerne orijentacije, razvijanja web platforme za karijernu orijentaciju i drugi programi)	Promjena broja lica obuhvaćenih aktivnostima profesionalne orijentacije u odnosu na prethodni period	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Tokom 2018. godine, 5.756 lica koristilo je uslugu grupnog profesionalnog informisanja, uslugu individualnog profesionalnog informisanja koristilo je 3.409 lica. Psihološka obrada servisirana je za 1.676 korisnika, a individualno profesionalno savjetovanje servisirano je za 2.442 nezaposlena lica i 584 lica koja su u procesu školovanja. Grupnim profesionalnim savjetovanjem obuhvaćeno je 2.521 lice. Proces selekcije prošlo je 774 lica.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
	Unapređenje nivoa povezanosti			Usluge oglašavanja slobodnih radnih mjesta i posredovanja koristilo je 1.715 poslodavaca. Mobilni						

1.2.9.	poslodavaca i nezaposlenih putem informacionog sistema i razvoja vidova neposredne komunikacije (informatičko povezivanje, posjete poslodavcima, sajmovi zapošljavanja, okrugli stolovi)	Povećanje broja poslodavaca koji koriste usluge ZZZCG, Povećanje broja posredovanja, Povećanje broja učešća ZZZCG na sajmovima zapošljavanja, okruglim stolovima, prezentacijama	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	timovi ZZZCG obišli su 599 poslodavaca i u neposrednom kontaktu dobili sve informacije o njihovim potrebama; Internet stranicu ZZZCG je posjetilo 216.000 korisnika, kroz 1.000.000 posjeta. Takođe, ZZZCG je održao ili učestvovao na oko 60 okruglih stolova, konferencija, seminara i prezentacija u Crnoj Gori i inostranstvu (uključujući 5 sajмова zapošljavanja).	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
1.2.10.	Oglašavanje slobodnih radnih mjesta	Broj oglašanih slobodnih radnih mjesta; Broj popunjenih slobodnih radnih mjesta	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Poslodavci su ZZZCG-u za zapošljavanje prijavili 29.366 slobodnih radnih mjesta kroz 15.806 (E1) prijava o slobodnim radnim mjestima. Povratne informacije od poslodavaca (E2 i E3) u odnosu na prijave E1 su na nivou od 76,66%. Broj zaposlenih po prijavama E3 iznosi 14.835.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
1.2.11.	Posredovanje u zapošljavanju	Broj posredovanja u zapošljavanju; Broj popunjenih radnih mjesta posredstvom ZZZCG u poređenju sa	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Zavodu za zapošljavanje se obratio 631 poslodavac sa 1.516 prijava za posredovanje, kojima je iskazana potreba za 4.705 izvršilaca. Zavod je posredovao (regrutacija, predselekcije i selekcije) u	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

		ukupnim brojem traženih izvršilaca		zapošljavanju za 13.708 lica sa evidencije. Ukupan broj zaposlenih lica sa evidencije Zavoda iznosi 15.360.						
1.2.12	Saradnja i razmjena podataka između ZZZCG i CSR prilikom sprovođenja individualnog plana aktivacije	Realizacija sporazuma o procesu socijalne aktivacije radno sposobnih korisnika MOP-a	Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Centri za socijalni rad	U okviru realizacije ove mjere izrađeno je 3.878 planova aktivacije tokom 2018. godine. Planovima aktivacije za 1.641 lice planirano je uključivanje u mjere APZ-a, a od tog broja 482 lica uključena su u mjere. Mjera posredovanja u zapošljavanju odvija se u kontinuitetu u skladu sa iskazanim potrebama poslodavaca i rezultirala je zapošljavanjem 222 lica.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
1.2.13	Primjena Uredbe o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica	Broj zaposlenih lica primjenom Uredbe	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Ministarstvo finansija/Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Poreska uprava	U 2018. godini, Uredba se primjenjivala prilikom zapošljavanja 4365 lica	Realizovano		-	-	Budžet Vlade CG	
Cilj 3: Obezbjedjivanje veće zaposlenosti u nerazvijenim područjima Crne Gore										
Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene

1.3.1.	Podsticanje razvoja preduzetništva putem kreditiranja, pod uslovima povoljnijim od tržišnih, onih biznis ideja koje u sebi sadrže novo zapošljavanje sa posebnim akcentom na manje razvijena područja	Broj odobrenih kredita: 80; Broj otvorenih novih radnih mjesta: 100	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U 2018. godini isfinansirano je 80 kredita, ukupne vrijednosti 499.200,000€, i otvoreno 100 novih radnih mjesta. Od ovog broja, 70 isfinansiranih kredita (87,5%) je za nezaposlena lica, 8 kredita (10%) za pravna lica i 2 (2,5%) kredit za preduzetnike.	Realizovano	-	499.200,000€	Budžet Vlade CG	
	Financijska i savjetodavna podrška za one koji otpočinju posao, posebno na sjeveru Crne Gore, kako bi se promovisao agro turizam i drugi alternativni oblici ekonomske aktivnosti, kao	Broj dodijeljenih kredita; Broj odobrenih projekata	Ministarstvo ekonomije	U 2018. godini je odobreno 9 aplikacija/klastera sa kojima je Ministarstvo ekonomije potpisalo ugovore o dodjeli subvencija (od čega 5 na sjeveru CG). U toku je proces implementacije projektnih aktivnosti od strane klastera sa kojima su potpisani ugovori. Ukupna vrijednost potpisanih ugovorenih subvencija iznosi 107.658,70 €. Tokom 2018. godine, obučeno ukupno 7 mentora za pružanje mentoring usluga (od čega 3 sa sjevera). 13 preduzeća (od čega 4 preduzeća sa sjevera CG)	Realizovano	-	258.140,70€.	Budžet Vlade CG	Aktivnost će biti nastavljena u 2019. godini

1.3.2.	što su zeleni poslovi			izabrano da budu korisnici mentoring usluga tokom 2018. godine. U toku je proces sprovođenja mentoring usluga. Za 2018. godine su ukupno opredijeljena sredstva u iznosu od 50.000 €, a raspisana su 2 Javna poziva u okviru kojih je pristiglo 20 prijava. Kriterijume i uslove Javnog poziva ispunilo je 9 preduzeća (od čega 2 sa sjevera), ukupne vrijednosti 30.000 €. U 2018. godini raspisan je jedan Javni poziv u okviru kojeg je primljeno 60 aplikacija, dok je uslove za dodjelu subvencije (granta) ispunilo 35 preduzeća (od čega 6 sa sjevera, a od čega 5 iz Nikšića) sa kojima su potpisani ugovori u ukupnoj vrijednosti 100.482,00 €.						
1.3.3.	Sprovođenje obuka za preduzetnike i lica koja započinju biznis	Broj obučениh preduzetnika i lica koja započinju biznis	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U 2018. godini 97 nazaposlenih lica je prošlo edukacije „Pružanje elementarnih znanja iz oblasti preduzetništva. Održano je sedam seminara »Pružanje specijalističke obuke i edukacije iz oblasti poslovnih vještina korisnicima kredita Zavoda za	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

				zapošljavanje Crne Gore« sa 130 polaznika.						
1.3.4.	Organizovanje mentorstava za žene iz opštine Rožaje koje žele da započnu sopstveni biznis	Oko 15 žena će koristiti usluge mentora	Unija poslodavaca Crne Gore	Projekat „Razvoj ženskog preduzetništva u opštini Rožaje-EMPOWER“ - finansiran od strane Evropske unije, realizovan u sklopu programa “Mladi, žene i dugoročno nezaposleni na tržištu rada”. U okviru projekta, organizovan je poseban program edukacije kreiran za potrebe potencijalnih preduzetnica, nezaposlenih žena iz opštine Rožaje koje su zainteresovane da započnu sopstveni biznis. Pored obuke, sprovedene su i ostale aktivnosti: pružanje mentorske podrške ženama preduzeticama; otvaranje kancelarije za žensko preduzetništvo i angažovanje savjetnice za žensko preduzetništvo (Opština Rožaje); otvaranje ženskog biznis inkubatora – pri opštini Rožaje; objavljivanje publikacije „Podrška razvoju ženskog preduzetništva ; Vodič za otpočinjanje biznisa“.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Evropska komisija/Unija poslodavaca Crne Gore	

PRIORITET II: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

Cilj 1: Usaglašavanje sa evropskom regulativom politike zapošljavanja i socijalne politike

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/na pomene
2.1.1.	Donošenje novog Zakona o radu	Donesen Zakon o radu	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	U 2018. godini je rađeno na finalizaciji teksta Predloga zakona o radu, u skladu sa komentarima Međunarodne organizacije rada.	Nije realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Programom rada Vlade Crne Gore za 2019. godinu predviđeno je utvrđivanje Predloga Zakona o radu za II kvartal 2019. godine
2.1.2.	Donošenje novog Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Donesen Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti je u relevantnom periodu usaglašan sa zahtjevima Evropske komisije. Vlada CG je u decembru 2018. godine utvrdila Predlog zakona i isti uputila u dalju proceduru donošenja i usvajanja.	Nije realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
2.1.3	Donošenje Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje	Donesen Zakon o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Zakon o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija donesen je na sjednici Parlamenta od 27. jula 2018. godine (Sl. list CG br. 56/18)	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

	regulisanih profesija	regulisanih profesija								
2.1.4.	Predlog Odluke o utvrđivanju liste regulisanih profesija u Crnoj Gori	Donijeta Odluka o utvrđivanju liste regulisanih profesija u Crnoj Gori	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Odluka o utvrđivanju liste regulisanih profesija u Crnoj Gori donijeta je na sjednici Vlade od 22. novembra 2018. godine (Sl. list CG br. 80/18)	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
2.1.5.	Predlog Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu	Donijeta Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu donijeta je na sjednici Vlade od 27.12.2018. godine (Sl. list CG br. 2/19)	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
2.1.6.	Poboljšanje efikasnosti procesa bipartitnog i tripartitnog socijalnog dijaloga kroz Platformu za zapošljavanje i socijalna pitanja“ (ESAP), u čiju realizaciju je uključen i Socijalni savjet Crne Gore.	Sprovedena stručna procjena stanja (peer review) strukture, funkcioniranja i efektivnosti ekonomsko-socijalnih savjeta (ESV)	Socijalni Savjet/Ministarstvo rada i socijalnog staranja/ILO	U okviru sprovedene Stručne procjene stanja (peer review) strukture, funkcionisanja i efektivnosti ESV, Socijalni savjet Crne Gore je dobio određene preporuke koje su korišćene prilikom izrade novog Zakona o socijalnom savjetu. Zakon o socijalnom savjetu je donesen 26.06.2018. („Sl.list CG“, br.44/18)	Realizovano		-	-	Projekat EU „Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja“ (implementiran od strane ILO i RCC)	
				Organizovana konferencija „Transparentan socijalni dijalog kao preduslov zdravog i održivog ekonomskog i društvenog razvoja u regionu“						

2.1.7.	Organizovanje 2 radionice ne temu jačanja socijalnog dijaloga u zemljama zapadnog Balkana	Uporedna analiza tržišta rada i radnog zakonodavstva pojedinih zemalja	Unija poslodavaca Crne Gore	na kojoj su prisustvovali predstavnici svih socijalnih partnera u Socijalnom savjetu Crne Gore. Na konferenciji su pored socijalnih partnera učestvovali i predstavnici Međunarodne organizacije poslodavaca (IOE) i socijalnih partnera iz zemalja regiona (Srbija, Albanija, Makedonija, Bosna i Hercegovina, Republika Srpska, Crna Gora).	Djelimično realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Unija poslodavaca Crne Gore	
2.1.8.	Dalji razvoj kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za uključivanje u EURES mrežu	Organizacija sajмова zapošljavanja u inostranstvu Aktivnosti na zapošljavanju državljana CG u inostranstvu i zaštiti državljana CG pri zapošljavanju u inostranstvu Kadrovsko jačanje EURES odsjeka	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	EURES odsjek u okviru ZZZCG u 2018. godini pružio je informacije o životu i radu u Njemačkoj, načinima traženja posla i osnovne informacije o viznom režimu i apliciranju za vize, kao i informacije u zapošljavanju u drugim državama.	Djelimično realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost će biti nastavljena u 2019. godini

Cilj 2: Promovisanje fleksigurnosti i smanjivanje rigidnosti zakonodavne zaštite zaposlenja

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/na pomene
------	-----------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------------	-------------------------	--------------------	----------------------	--------------------	---------------------

2.2.1.	Promovisanje fleksibilnosti na tržištu rada kroz dalji razvoj agencija za ustupanje i agencija za zapošljavanje	Broj registrovanih agencija za ustupanje zaposlenih Broj registrovanih agencija za zapošljavanje	Agencije/Ministars tvo rada i socijalnog staranja	U 2018. godini, registrovane su tri nove agencije za ustupanje zaposlenih , dok nije bilo osnivanja novih agencija za posredovanje pri zapošljavanju.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	-	
2.2.2.	Unapređenje rada Socijalnog savjeta i socijalnog dijaloga kroz dalji razvoj kolektivnog pregovaranja	Broj mišljenja preporuka i zaključaka	Socijalni savjet	Socijalni savjet je donio šest mišljenja, tri zaključka i jednu odluku. Predsjedništvo Savjeta je donijelo tri mišljenja, šest odluka i jednu preporuku.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti		
2.2.3.	Informisanje građana o novim zakonskim rješenjima koja se odnose na tržište rada	Kontinuirano sprovođenje edukativnih aktivnosti	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Unija poslodavaca/Sindikati	Građani u kontinuitetu informisani o zakonskim rješenjima kroz javne rasprave, edukacije i putem interneta	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

Cilj 3: Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
	Sprovođenje aktivnosti Inspekcije rada			Kroz aktivnosti Inspekcije rada u 2018. godini, 689 lica je uvedeno u formalnu						

2.3.1.	u cilju prelaska iz neformalne u formalnu zaposlenost	Broj lica uvedenih u formalnu zaposlenost	Uprava za inspekcijske poslove/Inspekcija rada	zaposlenost, od čega 465 crnogorskih državljana i 224 stranca. Zapažanje sa terena ukazuje na blagi napredak u formalizaciji neformalnog zapošljavanja.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
2.3.2.	Analiza i tematski pregled neformalnog zapošljavanja u Crnoj Gori kroz Platformu za zapošljavanje i socijalna pitanja“ (ESAP) Regionalnog savjeta za saradnju	Analiza i tematski pregled neformalnog zapošljavanja	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Inspekcija rada/Regionalni savjet za saradnju	U okviru kampanje "ZAŠTITI SEBE. ZAŠTITI DRUGE" koja je pokrenuta u građevinskoj djelatnosti - na gradilištima u Crnoj Gori, u okviru ESAP projekta , u period od sredine februara do kraja aprila. Inspekcija rada je obavila 231 nadzor na 35 gradilišta u obje nadzorne oblasti (radni odnosi i zapošljavanje i zaštita i zdravlje na radu), zajedno sa inspektorima za strance Ministarstva unutrašnjih poslova i inspektorima Poreske uprave. Prilikom zajedničkih nadzora utvrđene su 143 nepravilnosti, donijeto 31 ukazivanje za otklanjanje nepravilnosti, 10 rješenja o privremenoj mjeri zabrane rada zbog neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenih i izdato je 67 prekršajnih naloga za novčano kažnjavanje u ukupnom iznosu od 31.590,00 eura. Kod svih subjekata nadzora zatečeno	Realizovano		-	-	Projekat „Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja“ (ILO/RCC)	

				je 514 radnika, od čega je 106 bilo u neformalnom radu (rad „na crno“) i to 14 državljana Crne Gore i 92 strana državljanina.						
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

PRIORITET III: Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada

Cilj 1: Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/na pomene
3.1.1.	Organizovanje različitih promotivnih aktivnosti	Broj održanih okruglih stolova, predavanja i dr	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje	Centar za stručno obrazovanje je od 20. do 30. novembra 2018. godine organizovao manifestaciju „XVII Dani obrazovanja i učenja odraslih“ u okviru koje su realizovane sljedeće aktivnosti: 4 okrugla stola na temu: Uređenje sistema obrazovanje odraslih-Elektronska baza podataka organizatora obrazovanje odraslih i andragoško osposobljavanje u Podgorici, Bijelom Polju, Nikšiću i Budvi, - prezentacija publikacije „Obrazovanje	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

				odraslih u Crnoj Gori - Uloga nevladinih organizacija“,						
3.1.2.	Podrška školama radi širenja mreže organizatora obrazovanja odraslih koji posjeduju licencu za realizaciju programa	Povećanje broja licenciranih organizatora obrazovanja za 10%	Ministarstvo prosvjete/Organizatori obrazovanja odraslih	Od izdavanja prve licence pa do kraja 2018. godine, Ministarstvo prosvjete je izdalo licencu za ukupno 107 organizatora obrazovanja odraslih. Broj izdatih licenci u 2018. godini je bio veći od 10%, što je predviđeno ovim Planom.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
3.1.3.	Poboljšanje obrazovne ponude za različite ciljne grupe	Usvojeno najmanje deset modularizovanih obrazovnih programa	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje	U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, usvojeno 16 obrazovnih programa.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
3.1.4.	Sprovođenje programa karijerne orijentacije u stručnim školama	Program obuke završilo najmanje 100 nastavnika	Ministarstvo prosvjete/Centar za stručno obrazovanje/Zavod za školstvo	Ministarstvo prosvjete aktivnosti karijernog savjetovanja sprovodilo je kroz aktivnosti Nacionalnog EUROPASS i EUROGUIDANCE centra. Tokom 2018. godine organizovane su radionice u stručnim školama, gimnazijama i institucijama visokog obrazovanja na temu promocije Europass dokumenata. Pripremljeni su priručnici: Vodič kroz Europass, Vodič kroz Europass CV, Priručnik za nastavnike stručnih predmeta “Karijerno savjetovanje i vođenje u stručnim školama”,	Djelimično realizovano	2019	-	-	Budžet Vlade CG/Projektna sredstva Evropske komisije	Aktivnost će biti nastavljena u 2019. godini

				"Korišćenje društvenih mreža u vođenju karijere", „Vođenje intervjua sa učenicima", "Vodič za korišćenje dokumenata „Europass mobilnost“ i „Europass jezički pasoš“.						
3.1.5.	Promovisanje stručnog obrazovanja orijentisanog prema potrebama tržišta rada i strateškim opredjeljenjima Crne Gore	Broj promotivnih aktivnosti kod različitih ciljnih grupa 2019. godinu	Centar za stručno obrazovanje/Ministarstvo prosvjete/Ispitni centar	Učešće Crne Gore na Evropskom takmičenju u vještinama - EuroSkills, održano je od 26. do 29. septembra 2018. godine, u Budimpešti, u Mađarskoj. Crna Gora je imala 7 takmičara i 5 eksperata koji su se takmičili u 5 disciplina – kuvarstvo, restoraterstvo, frizerske usluge, mobilna robotika i preduzetništvo.	Realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

Cilj 2: Unapređenje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima i usaglašavanje sa potrebama tržišta rada

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
3.2.1.	Priprema standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i ispitnih kataloga	Urađeno najmanje 30 standarda zanimanja, 15 standarda kvalifikacija	Centar za stručno obrazovanje/Sektorske komisije/Savjet za kvalifikacije	U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija u 2018. godini usvojeno je 58 standarda zanimanja i 50 standarda kvalifikacija	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
	Priprema programa obrazovanja za odrasle i	Urađeno najmanje 10 posebnih	Centar za stručno obrazovanje/Sektorske	Centar za stručno obrazovanje je sa radnim grupama pripremio 7		2019				

3.2.2.	ispitnih kataloga za sticanje stručnih kvalifikacija	programa i 10 ispitnih kataloga	komisije/Savjet za kvalifikacije	programa obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija.	Djelimično realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
3.2.3.	Priprema modularizovanih obrazovnih programa za nivo II-V	Urađeno najmanje 15 modularizovanih programa za nivo II-V	Centar za stručno obrazovanje/Odbor za stručno obrazovanje/Nacionalni savjet za obrazovanje	U skladu sa utvrđenom dinamikom razvoja kvalifikacija, usvojeno 16 obrazovnih programa	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
3.2.4.	Prilagođavanje obrazovnih programa licima sa posebnim obrazovnim potrebama u cilju njihovog lakšeg uključivanja na tržište rada	Broj prilagođenih obrazovnih programa	Centar za stručno obrazovanje/Ministarstvo prosvjete	U skladu sa utvrđenom dinamikom za prilagođavanje postojećih i izradu novih obrazovnih programa za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama, u toku je prilagođavanje postojećih modularizovanih obrazovnih programa iz sljedećih sektora: Usluge i Turizam, trgovina i ugostiteljstvo	Djelimično realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost se sprovodi u kontinuitetu
3.2.5.	Unapređenje preduzetničkih vještina učenika/polaznika u cilju njihovog samostalnog uključivanja na tržište rada po završetku školovanja	Broj realizovanih aktivnosti u cilju unapređenja preduzetničkih vještina učenika / polaznika	Centar za stručno obrazovanje/Poslodavci	Organizovano 10 predavanja za 60 učenika srednjih škola u vezi osmišljavanja i pokretanja sopstvenog biznisa. Organizovana su školska takmičenja za biznis plan i virtuelna preduzeća za vježbu.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

PRIORITET IV: Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva

Cilj 1: Unapređenje socijalne inkluzije i sistema socijalne i dječje zaštite, u cilju bolje pokrivenosti i aktivacije ranjivih grupa

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
4.1.1.	Sprovođenje mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja	Izrađeni i sprovedeni individualni planovi aktivacije radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Centri za socijalni rad/Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Socijalni partneri	Radna grupa za izmjenu Pravilnika o sadržini i obliku individualnog plana aktivacije i načinu sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja usaglasila obrazac koji će biti pretočen u informatičko rješenje za 'dvosmjernu' razmjenu podataka između centara i ZZZCG. U toku je postupak uspostavljanja informatičke razmjene podataka. U okviru sprovođenja mjera socijalne uključenosti radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja, u 2018. godini izrađeno je 3878 planova aktivacije radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Nastaviti sa sprovođenjem aktivnosti
	Razvoj usluga socijalne i	Obuhvat uslugama	Ministarstvo rada i socijalnog	Kroz razvoj usluga socijalne i dječje zaštite na lokalnom						

4.1.2.	dječje zaštite na lokalnom nivou	socijalne i dječje zaštite/broj korisnika/ca	staranja/Jedinice lokalne samouprave/Licencirani pružaoци usluga socijalne i dječje zaštite	nivou, uslugama je u 2018. godini obuhvaćeno je oko 1500 lica.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
4.1.3.	Sprovođenje mjera za veću uključenost u tržište rada korisnika novčane naknade za nezaposlena lica	Broj nezaposlenih lica korisnika novčane naknade uključenih u mjere	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Na osnovu statističkog izvještaja iz posebne evidencije učesnika mjera u realizovanim mjerama u periodu od 01/01/2018. godine do 31/12/2018 godine, učestvovala su 452 nezaposlena lica – korisnika novčane naknade	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

Cilj 2: Integracija u obrazovanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
4.2.1.	Kreiranje programa aktivne politike zapošljavanja za lica sa invaliditetom	Minimum dva javna poziva za programe APZ-a. Uključeno 70 lica sa invaliditetom.	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Kroz programe aktivne politike zapošljavanja u 2018. godini uključeno je 291 lica sa invaliditetom, od kojih kroz programe javnog rada 73, programe obrazovanja i osposobljavanja 86, Program „Stop svojoj ekonomiji“ jedno lice i Pilot program „Osnažimo i uspješno“ 131 lice.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
				U 2018. godini, prvostepene komisije su donijele nalaz i mišljenje o utvrđenom procentu invaliditeta za 3.141 lice.						

4.2.2.	Aktivnosti u okviru komisije za profesionalnu rehabilitaciju	Izveštaji o radu komisije	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Komisije su donijele 441 mišljenje o potrebi uključivanja lica u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, 131 mišljenje o preostaloj radnoj sposobnosti i ocjene o mogućnosti zaposlenja za 42 lica.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
4.2.3.	Sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije lica sa invaliditetom	450 lica uključeno u mjere i aktivnosti	Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Poslodavci	U mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, u toku 2018. godine, uključeno je 313 lica sa invaliditetom, kod dva izvođača: Multidisciplinarni obrazovni centar »PAMARK« Privatna ustanova iz Podgorice – 150 lica i »ZOPT« DOO iz Podgorice – 163 lica.	Djelimično realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Aktivnost će biti nastavljena u 2019. godini
4.2.4.	Finansiranje grant šema za podsticanje zapošljavanja lica sa invaliditetom	Broj odobrenih projekata. Uključivanje 500 lica sa invaliditetom	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Tokom 2018. godine, raspisana su dva javna poziva za finansiranje projekata zapošljavanja lica sa invaliditetom – grant šema, od 23.01.2018. godine i 31.07.2018. godine. Odlukama Upravnog odbora Zavoda br. 01-6188 od 27.04.2018. godine i br. 01-18280 od 15.11.2018. godine, a po osnovu gore navedenih javnih poziva, odobreno je finansiranje 56 projekata, ukupne vrijednosti 2.916.239,15 €. U ove projekte uključeno je 428 lica sa invaliditetom.	Realizovano		2.916.239,15 €. 910.807.89€.	2.916.239,15 €. 910.807.89€.	Budžet Vlade CG	

				Takođe, po osnovu javnog poziva od kraja 2017. godine, odobreno je 15 projekata koji implementirani tokom 2018. godine i uključeno je 97 lica.						
4.2.5.	Unapređenje zapošljavanja lica sa invaliditetom kroz subvencionirano zapošljavanje lica sa invaliditetom	Broj lica uključeno u subvencionirano zapošljavanje	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Na kraju 2018. godine, 421 poslodavac ostvarivao je pravo na subvenciju zarade za 660 lica sa invaliditetom (muškarci – 344; žene – 316). Pravo na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada ostvarila su 22 poslodavca za 24 zaposlena lica sa invaliditetom. Takođe, 47 poslodavaca ostvarivalo je pravo na subvenciju – učešće u finansiranju ličnih trokova asistenta (pomagača u radu) za 65 zaposlenih lica sa invaliditetom (muškarci – 42; žene – 23).	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	
4.2.6.	Podrška razvoja preduzetništva za lica sa invaliditetom	Broj odobrenih kredita	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	Aktivnost nije sprovedena.	Nije realizovano	2019	Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	Planirano je da aktivnost bude sprovedena u 2019. godini
	Priprema novog Zakona o profesionalnoj			U okviru zakonodavnih aktivnosti, pripremljen je nacrt Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju						Programom rada Vlade za 2019. godinu predviđeno je donošenje Predloga

4.2.7.	rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Pripremljen tekst Zakona	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/UNDP	lica sa invaliditetom i sproveden proces javnih konsultacija – javna rasprava. Predviđeno je da zakon bude donesen u III. kvartalu 2019. godine	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom za III kvartal 2019. godine
--------	--	--------------------------	--	---	-------------	--	--------------------	--------------------	-----------------	--

Cilj 3: Uključivanje društveno ranjivih grupa na tržište rada

Broj	Aktivnost	Indikator rezultata	Nosilac aktivnosti	Sprovedene aktivnosti	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke/napomene
4.3.1.	Nastavak programa subvencionisanog zapošljavanja teže zapošljivih lica kroz Uredbu o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica	Broj zaposlenih u skladu sa Uredbom o subvencijama za zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih lica	Ministarstvo rada i socijalnog staranja/Zavod za zapošljavanje Crne Gore/Poreska uprava	U 2018. godini, Uredba se primjenjivala prilikom zapošljavanja 4365 lica. Izvještavanje u odnosu na zaposlena lica prema ciljnim grupama nije moguće.	Nije realizovano		-	-	Budžet Vlade CG	Planirano izvještavanje o zaposlenima razvrstanim prema ciljnim grupama nije moguće s obzirom da podaci nisu dostupni. Uredba se neće primjenjivati u narednom periodu.
4.3.2.	Realizacija programa obrazovanja, za sticanje stručne	Broj lica uključenih u programe	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih u toku 2018. godine uključeno je 26 lica, uključujući devet žena. Programi obrazovanja i osposobljavanja su za sticanje stručne kvalifikacije	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

	kvalifikacije za RE populaciju			za zanimanja frizer, kozmetičar za njegu lica i tijela i vozač, kao i za sticanje ključnih vještina - učenje engleskog jezika.						
4.3.3.	Realizacija programa javnih radova za RE populaciju	Broj uključenih lica u program	Zavod za zapošljavanje Crne Gore	U programe javnih radova u 2018. godini uključena su 33 pripadnika RE populacije, uključujući sedam žena.	Realizovano		Redovne aktivnosti	Redovne aktivnosti	Budžet Vlade CG	

VI Preporuke u pogledu dalje implementacije

- Unaprijediti proces definisanja aktivnosti sadržanih u Akcionom planu, sa ciljem izbjegavanja kreiranja aktivnosti čiji bi opseg, nadležnost sprovođenja i indikatori mogli otežati proces praćenja i izvještavanja
- Razmotriti usaglašavanje dinamike usvajanja Akcionih planova i izvještaja o sprovođenju istih, kako bi se u potpunosti iskoristila vrijednost izvještavanja i doprinos u pogledu unapređenja budućih aktivnosti
- U narednom periodu, neophodno je unaprijediti finansijsko izvještavanje u pogledu pojedinačnih aktivnosti sadržanih u Akcionim planovima zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa, u cilju usaglašavanja sa Uredbom o načinu i postupku izrade, uskladjivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata
- Neophodno je fokusirati se na izradu mjera aktivne politike zapošljavanja namijenjenih ženama, mladima i dugoročno nezaposlenim licima, s obzirom da su pomenute ciljne grupe prepoznate kao prioritete
- Dalje unaprijediti proces koordinacije i prikupljanja podataka od strane relevantnih institucija i organizacija, sa ciljem efikasnijeg izvještavanja